

השיעור השבועי

של הגאון רבי משה יוחאי רז שליט"א | רב ק"ק תפילה למשה' וראש כולל 'פלא יועץ' לוד

משלוח מנות

מידי יום ראשון בשעה: 19:00 | בית הכנסת 'תפילה למשה' רחוב המצביאים 5, לוד

נושאי השיעור:

א. אדר ב' חודש של גאולה. ב. ארבעת מצוות פורים. ג. רבי עמנואל חי ריקי וספר "הון עשיר". ד. צריך לקרוא לספרים שמות טובים. ה. ספר "העלם דבר" להחיד"א. ו. רמזים על מסכת מגילה. ז. תקנת משלוח מנות. ח. טעמי מצות משלוח מנות. ט. "צורך" כל היהודים - מלשון צרור ואגודה. י. פורים כיום הכפורים שמרבים שלום. יא. גם הגדול ישלח מנות לקטן ממנו. יב. משלוח מנות לצורך הסעודה. יג. למה דוקא שתי מנות. יד. אם יוצאים ידי חובה במשקאות. טו. אם יוצאים ידי חובה במים. טז. אם יוצאים ידי חובה ב"להם". יז. חילוק בין להם לחלה. יח. לשלוח "מיני מתיקה". יט. מנהג לאכול כפורים מיני מתיקה. כ. אם צריך לשלוח בשני כלים. כא. ספר "מנות הלוי". כב. ספר תרומת הדשן.

אדר ב' חודש של גאולה

א. חודש טוב, הלילה ליל א' באדר שני, החודש שבו מקיימים את מצוות הפורים, והגמרא אמרה עליו (מגילה ו): שהוא החודש ש"מסמך גאולה לגאולה עדיף", כלומר את המצוות של פורים וארבע פרשיות מקיימים דוקא באדר שני כדי לסמוך את גאולת פורים לגאולת פסח, ולפי זה יוצא שזה חודש שיותר מסוגל לגאולה, ולכן נתפלל שגם השנה הזאת, שלצערנו הרב נמצאים במלחמה ואין איתנו יודע עד מה, אבל עכשיו שמגיע חודש אדר של הנסים נזכה שה' יסמוך את הגאולה האחרונה של משיח צדקנו לגאולות הקודמות.

ארבעת מצוות פורים

ב. ביום פורים יש לנו ארבע מצוות מרכזיות, וכולם מתחילות באות מ"ם: מקרא מגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים, משתה ושמחה. כך כותב הגאון הקדוש רבי עמנואל חי ריקי הי"ד בספר "הון עשיר" על מסכת מגילה.

רבי עמנואל חי ריקי וספר "הון עשיר"

ג. החכם הזה שהיה מגדולי המקובלים לפני כ-250 שנה חיבר הרבה ספרים במקצועות התורה, ויש לו חיבור גדול על ששה סדרי משנה, בשם "הון עשיר". בהקדמת ספרו הוא מספר שבהתחלה הוא קרא לו "דקדוקי עניות", והוא כתב שהיו לו כמה סיבות לזה ובעיקר בגלל שהחיבור הזה הוא מדקדק בדברי המשנה, ודברי

1. רבי רפאל עמנואל חי ריקי, נודע בפירושו על המשנה "הון עשיר". אחד מספריו המפורסמים הוא "משנת חסידים" בתורת רבנו האר"י. הוא היה בתחילת ימיו באיטליה ועם הזמן עלה לארץ ישראל, לימים יצא לחו"ל לאסוף תרומות לייסוד ישיבה בירושלים, וכשהיה בדרכו חזרה נרצח על ידי שודדים, ביום ראש חודש אדר שנת ה'תק"ג, ונקבר בבולוניה שבאיטליה. אבל רצונו התגשם וחכמי ירושלים הקימו בחצר ביתו בירושלים את ישיבת "כנסת ישראל" שבראשה עמד רבי חיים בן עטר ה"אור החיים" הקדוש.

תורה עניים במקומן ועשירים במקום אחר. אבל חביריו אמרו לו שאין זה כבוד התורה לקרוא לספר בשם זה, ובכל זאת הוא לא שינה את שמו. אבל כיון שאחר כך באו עליו צרות רבות ב"מ, ונפל בידי שודדים שלא השאירו בידיו כלום, לכן שינה את שם הספר ל"הון עשיר", והתפלל שבזכות זה "אולי ישקיף וירא ה' משמים ויהיה שינוי השם. שינוי מזל. לי ולכל בני ביתי. להעשיר אותי בחכמה וביראת חטא ולמלאות חסרוני אכ"ר".

צריך לקרוא לספרים שמות טובים

ד. רואים מכאן שכמו שאמרו (ברכות ז): לענין שם האדם ששמו גורם, כך הוא בשמות הספרים. ויש דבר דומה שאומרים על מרן החיד"א שחיבר עשרות ספרים וכולם מפורסמים, חוץ משלשה ספרים שקרא להם שמות שמורים על הסתרה והספרים ההם באמת לא התפרסמו כל כך, והם ספר אור הגנוז, העלם דבר, חדרי בטן. ששמותם גרמו להם שנשארו גנוזים ונעלמים והמה ירדו חדרי בטן.

ספר "העלם דבר" להחיד"א

ה. הספר "העלם דבר" יצא לאור מחדש לפני כמה שנים על ידי הגאון רבי אליהו סעאדה שליט"א, ובהקדמה הוא כותב שהגר"מ מאזוז שליט"א אמר בשם מר אביו הגה"ק רבי מצליח מאזוז זצ"ל כי לפעמים שמו של הספר גורם לו, דרך משל ספר זה שנקרא 'העלם דבר' היה גורלו שנעלם מעיני העדה מאות בשנים, ואילו שאר ספרי החיד"א זכינו ונדפסו כמה פעמים, ויש עוד כמה ספרים כאלו ששם גרם להם, כמו שכתב החיד"א עצמו בשם הגדולים (ערך ר' אברהם אזולאי) על סב סבו רבי אברהם אזולאי בעל "חסד לאברהם" שחיבר כמה ספרים, וביניהם ספר "אור הגנוז", וכל הספרים היו בידי מרן החיד"א בכתב יד חוץ מ'אור הגנוז' שנגנו. ובשול"ת "נבחר מכסף" כתוב שהמחבר רבי יאשיהו פינטו חיבר ספר "כסף נמאס" על מגלת איכה ולא יצא לאור וגם לא נודע מקומו איו, וכיו"ב כתבו על שול"ת "באר עשק" שברוב דבריו חלוקים עליו האחרונים, הכי קרא שמו באר עשק כי התעשקו עמו...

רמזים על מסכת מגילה

1. נחזור לענין, בספר הון עשיר (בהקדמת מסכת מגילה, דף צ ע"ד) כתב עוד שמסכת מגילה יש בה ארבעה פרקים כנגד שלשה אנשים ואשה אחת שהיו העיקריים בנס פורים, והם אחשורוש המן מרדכי ואסתר. וכתב עוד (בסוף המסכת דף צא ע"ד) שמשניות מסכת מגילה מתחילים באות מ"ם [-מגילה נקראת] ומסתיימת באות מ"ם [-הודע את ירושלים]. ויש בזה רמז, שמ"ם זה גימטריא 40, והלוחות הראשונות ניתנו לארבעים יום בפרסום ובפתח עינים כמו מ"ם פתוחה, ושלט בהם עין הרע, ונשברו ונפתחו כפתיחת המ"ם פתוחה. ואחר כך ניתנו הלוחות האחרונות למ"ם יום בחשאי וסתומים מן העין כמו מ"ם סתומה, ומכיון שבפורים חזרו וקיבלו עליהם את התורה שבעל פה, כמו שאמרו במסכת שבת (דף פח.) "הדור קבלוה בימי אחשורוש", וכתוב במדרש תנחומא (פרשת נח סימן ג) שהכונה על תורה שבעל פה, (כי הרי על תורה שבכתב הם אמרו נעשה ונשמע מרצון), לכן זה נרמז בתורה שבעל פה של מסכת פורים.

תקנת משלוח מנות

2. מרדכי היהודי תיקן מצות משלוח מנות, וכמו שנאמר במגילת אסתר (ט, יט): 'על כן היהודים הפרזים היושבים בערי הפרזות עושים את יום ארבעה עשר לחדש אדר שמחה ומשתה ויום טוב ומשלוח מנות איש לרעהו'. ונאמר (שם, כב): 'לעשות אותם ימי משתה ושמחה' ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים'.

טעמי מצות משלוח מנות: להרבות אהבה

3. ויש למצוה הזאת הרבה טעמים בפשט ובדרש, אבל יש שני טעמים מרכזיים לזה, ומתוך הטעמים האלו יש הרבה נפקא מינה לצורת קיום מצוה זו. הטעם הראשון: רבנו שלמה הלוי אלקבץ מחבר הפיוט "לכה דודי" בספר "מנות הלוי"² (אסתר, ט, יט) כתב שכיון שהמן הרשע קטרג על עם ישראל ואמר ישנו עם אחד "מפוזר ומפורד", כלומר שאין שלום ביניהם, ונוכל להם להומם ולאבדם, לכן תיקנו לעשות משלוח מנות כדי לקרב את הלבבות, וזו גם הסיבה שאסתר אמרה 'לך כנוס את כל היהודים', וגם כתבו "להקהל" ולעמוד על נפשם, שרצה שכולם יהיו בקהילה אחת, באחדות וקירוב הלבבות, היפך דברי המן.

"צורר" כל היהודים - מלשון צרור ואגודה

4. ויש לזה רמז יפה שהובא בספר עטרת ישראל (להרה"ק רבי ישראל מבאהפלי, פרשת תצוה), בשם הרב הקדוש ר' יצחק אייזיק מקאריץ, שהסיבה שהמן נקרא "צורר כל היהודים", הוא מלשון צורר בשר וגבינה ביחד במטפחת אחת (חולין קז), וכמו "צורר" מפתחות, והכונה שעל ידו נצורו כל היהודים בצותא חדא בשלום וריעות, ולזכר הנס בא המצוה של משלוח מנות איש לרעהו, כי הימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור.

5. זה ספר עצום לפי סדר מגילת אסתר, גם הלכות וגם אגדות, שהוא נתן מתנה לחותנו ביום פורים בתור משלוח מנות, וקרא לזה מנות הלוי - שזה משלוח מנות של הלוי.

פורים כיום הכפורים שמרבים שלום

6. ובספר סנסן ליאיר (חידושי הש"ע סימן תרצה) כתב הגר"מ מאזוז שליט"א שזה רמז במה שאמרו בתקוני הזוהר (תקון כא, דף נו ע"ב) פורים על שם יום הכפורים, שכמו שביום הכפורים עושים כולם שלום ומתפייסים בין אדם לחבירו, כן ביום פורים באים לידי זה על ידי מצוות היום.

גם הגדול ישלח מנות לקטן ממנו

7. מהסיבה הזאת כתב רבנו אליעזר פאפו זיע"א בספר פלא יועץ (מערכת פורים) שבמצוה זו של משלוח מנות יעשה עוד מצוה לשמח ולקרב הלבבות. ולכן טוב לשלוח למי שיתכבד על ידי שישלח לו, כגון שגדול ישלח למי שקטן ממנו, וגם שישלח למי שיש לו עליו קפידה כדי להרבות אהבה ואהבה שלום ורעות.

טעם ב': שיהיה לצורך הסעודה

8. אבל לעומת זאת יש טעם אחר הכתוב בספר תרומת הדשן³ (סימן קיא) והוא בכדי שיהיה לכל אחר במה לעשות הסעודה. ושם הוא כותב שאלה על בני אדם השולחים לחבריהם בפורים חלוקים וסדינים וכדומה, אם יוצאים ידי משלוח מנות או לאו. וכתב: יראה דאין יוצאים בהן, דנראה טעם דמשלוח מנות הוא כדי שיהא לכל אחד די וספק לקיים הסעודה כדינא. והוא הביא לזה ראייה מהגמרא ומהרמב"ם שצריך דוקא דבר של אכילה ושתייה.

9. ובפשטות נראה שכך גם דעת הרמב"ם (פ"ב מהלכות מגילה ה"ט) שכתב: כיצד חובת סעודה זו שיאכל בשר וכו' וכן חייב אדם לשלוח שתי מנות של בשר וכו'. ע"כ. וממה שכלל דין משלוח מנות באותה הלכה של הסעודה נראה שסובר שתלויים הם זה בזה.

10. יש פיוט נפלא שנוהגים לומר בשבת זכור "מי כמוך ואין כמוך" שחיבר אותו רבי יהודה הלוי, ושם כתוב: "אכלו רעים שתו ושכרו, וימי הפורים בשמחה שמרו, ועם שמחתכם האביונים זכרו, ושלחו מנות לאין נכון לו". וכתב ע"ז מרן הרב עובדיה זצ"ל בפירושו עטרת זהב (חזו"ע עמוד שעז) וז"ל: מדברי המשורר נראה שטעם משלוח המנות הוא כדי לאפשר לכל ישראל לקיים סעודת פורים כהלכה, וכמ"ש בשו"ת תרומת הדשן. ע"כ. (וכן כתב בספר סנסן ליאיר (עמוד צא) בשם אחיו הגאון רבי צמח מאזוז שליט"א).

11. ספר תרומת הדשן חיבר אותו רבי ישראל איסרלן, המכונה מהרא"י, הוא היה בתקופת הזמן של סיום תקופת הראשונים ותחילת תקופת האחרונים. הסיבה שהספר נקרא בשם זה, הוא בגלל שיש בחלק הראשון של הספר שני"ד תשובות, ועל שם זה נקרא תרומת הדשן. הש"ך (יו"ד סימן קצו ס"ק כ) כותב דבר מעניין שיש בספר הזה שהמחבר כתב גם את השאלות ולא רק את התשובות. וכך הביא גם החיד"א בשם הגדולים (מערכת גדולים אות י סימן תב). ויש בזה נפקא מינה שאפשר לדקדק גם מלשון השאלה, וזה דבר ידוע בפוסקים. עוד דבר שמאפיין את הספר הוא שרוב התשובות נפתחות בתיבת "יראה". החיד"א (שם) כותב שמהרא"י היה בעל קבלה מעשית ובזמן שהיה צרה וצוקה הפליא לעשות והציל את ישראל בחכמתו.

נפק"מ בין הטעמים

טו. ויש בפוסקים הרבה נפק"מ בין טעמו של התרומת הדשן לבין טעמו של הרב מנות הלוי, למשל האם אפשר לתת משלוח מנות בכסף מזומן, או בכגדים, או בחידושי תורה, או לגבי נתינה מוקדמת ועוד, ויש בזה אריכות גדולה מאד בספר "עתה באתי" (להגאון רבי יוסף חיים אוהב ציון שליט"א, חלק תרי טעמי, עמוד מו ואילך) ובספר "פרדס יוסף החדש" (להגאון רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א, פורים עמוד תקה).

משלוח אחד עם שתי מנות

טז. חיוב משלוח מנות הוא משלוח אחד שיהיה מורכב משתי מנות, כמ"ש בגמרא (מגילה ז). וכן פסק הרמב"ם (הלכות מגילה פ"ב הט"ו), וכ"כ הטור (סימן תרצה) והשלחן ערוך (שם סעיף ד).

למה דוקא שתי מנות

יז. ואפשר לתת טעם למה תיקנו שתי מנות בדוקא, כי לפי הטעם של הרב מנות הלוי שהוא משום האחדות, אמרו שיתן שתי מנות במשלוח אחד, לרמז על איחוד שנים כאחד. ולטעמו של הרב תרומת הדשן, אמרו שיתן לו שני מיני מאכל, כדי שתהיה אכילה חשובה ולא יאכל נהמא בנהמא.

יח. ורבנו הקדוש רבנו אליעזר פאפו זיע"א בספר "דן ודין" (דרוש א לפרשת זכור) כתב: ומשלוח מנות איש לרעהו כדי שיהיה שלום וריעות אשר אותה אנחנו מבקשים כהיום הזה, "וצריך שתי מנות, אחד להעביר השנאה ואחד לעורר את האהבה". ע"כ.

אם יוצאים ידי חובה במשקאות

יט. יש נידון בפוסקים האם "משקה" הוא נקרא מנות, או שצריך דוקא מאכל. ויש סיפור בגמרא (מגילה שם) שרבי יהודה נשיאה שלח לרבי אושעיא בשר "ויין", ואמר לו קיימת בנו משלוח מנות. משמע שגם במשקה יוצאים ידי חובה של מנה אחת. וכ"כ בתרומת הדשן הנזכר ששתיה בכלל אכילה. אמנם רבנו חננאל יש לו גירסא אחרת במעשה הנזכר בגמרא, ולפי דבריו יוצא שאין המשקה בכלל מנות. והרב עובדיה זצ"ל (חזו"ע עמוד קכד) כתב לחוש לזה לכתחילה ולתת שני המנות ממיני מאכל. אבל למעשה אם שלח מנה אחת של מאכל ואחת של משקה, ואפילו אם שתי המנות הם משקאות, יצא ידי חובה. (ונתבאר עוד בספרי "עטרת זהב" פרק יא סעיף ד).

אם יוצאים ידי חובה במים

כ. אמנם כל זה במשקה חשוב, אבל אם שולח לחברו בקבוק מים כמו מים מינרלים הנמכרים בשוק, לא יצא ידי חובתו. כמ"ש בספר מיני מעדנים (לידירי הרה"ג רבי יוסף שלום יונה שליט"א, סימן י) בשם הגר"ש אלישיב זצ"ל. ושכ"כ בספר עתה באתי (עמוד עו) ע"ש. וכך אמר לי גם מר אבי הגר"א רז שליט"א שמסתבר שלא יצא ידי חובתו במים. ואפילו על מייצים רגילים אמר שיש מקום לדון בחשיבותם. אבל יין ומשקאות חריפים שהם חשובים, יוצאים בהם ידי חובה.

אם יוצאים ידי חובה ב"לחם"

כא. מי שנתן לחברו "כיכר לחם" האם יצא ידי חובת מנה? בשו"ת היכלי שן (לרבי שלום דב בער הרינוזון, נדפס בוארשא תרכ"ט, תליתאי סימן יג) כתב שבפת לחם לא יוצאים ידי חובת משלוח מנות. ועל פי זה החמיר לענין עיסה המלאה בבשר שלא יוצאים בה ידי חובה. אבל בהגהת בן המחבר שם העיר מדברי הירושלמי במעשה של רבי יהודה נשיאה ששלח לו חד "עיגל", ופירש הרב קרבן העדה דהיינו עוגה, מבואר שיוצאים בפת, וזה סותר לדברי אביו שכתב שפת אינה חשובה, ושוב כתב לדחות פירושו של קרבן העדה וכתב דיש לגרוס חד "עגל", והיינו עגל בן בקר שלם, וכגירסת כמה ראשונים. ותו לא קשיא.

כב. אולם מדברי רבנו יצחק מולכו בספר אורחות יושר (שאלוניקי תקכ"ט, פרק יט) מבואר שגם בפת אפשר לצאת ידי חובת משלוח מנות. וכן כתב הגאון רבי אברהם הכהן מסאלוניקי בספר יוקה נא (סימן תרצה אות כט). וגם מתבאר גם מדברי הכף החיים (סימן תרצה אות מב). ובאמת שכך מסתבר שהרי עיקר סעודה בלחם כנודע, (וכמ"ש בעטרת זהב פרק יג הערה ג), והיאך לא יצא בפת שהוא עיקר הסעודה, ובפרט לטעם התרומת הדשן שמשלוח מנות הוא לצורך הסעודה.

חילוק בין לחם לחלה

כג. וראיתי בשו"ת תשובות והנהגות (ח"ה סימן רלד אות א) שהסתפק אם יוצאים בככר לחם ידי מצות משלוח מנות, וכתב שאם טעם מצות משלוח מנות הוא מטעם הרב מנות הלוי שהוא כדי להראות ידידות, צריך לשלוח לו תבשיל או מאכל שנאכל להנאתו, והיינו בשר ויין דגים ומטעמים, אבל כשנותן לחברו לחם לשבוע אינו מראה כזה ידידות, אלא נראה כאילו הוא מרחם על חברו שיהא לו מה לאכול ולשבוע. אבל אחר כך כתב שאפשר לומר ש"חלה" שאין רגילות לאוכלה יום יום בחול, שפיר מראה ידידות כששולח לו חלה, ומקיים כזה מצות משלוח מנות. אבל למעשה יוצאים ידי חובה בנתינת פת לחם אפילו רגילה וכמו שביארנו בס"ד (וע' עטרת זהב פי"א הערה ט), ובנוסף יתן עוד תבשיל ויוצא ידי חובתו.

לשלוח "מיני מתיקה"

כד. יש דבר מעניין שכתב בספר שיירי כנסת הגדולה (סימן תרצה הגה"ט אות י) שמנהג העולם לשלוח מיני מתיקה. והוא כמובן לא התכוין ל"בונבונירות" או "שוקולד" "פסק זמן" ו"כיף כיף"... אלא לפירות מתוקים וכדומה, כמו שיש בפירוש רש"י בכמה מקומות דהיינו פירות, שבסוכה (ו. ד"ה דבש) פירש שתמרים מיני מתיקה הם, וביזמא (עו: ד"ה אסור) פירש תפוחים וענבים, וה"ה דבש וכל כיו"ב, שהיה דרכם להביאם לקינוח סעודה, וכמבואר בפסחים (ק"ט: וברש"י ד"ה וגוזליא), או בתחילתה. ומ"מ יש ללמוד מזה גם לממתקים של זמננו, אע"פ שאינם כל כך מאכלי סעודה. וגם לשון "מנות" הוא מיני מתיקה, שהרי מזה יצא לשון אפיקומן - אפיקו "מן", כמבואר בפסחים שם, ובפרי מגדים (משכנות זהב סימן תעח ס"ק א).

אדם שמח לקבל מיני מתיקה יותר מתבשיל

כה. וזה לא רק בדורנו, כבר לפני מאתיים שנה כתב את זה אחד מחכמי איטליה, בספר אורה ושמחה (ליורנו תקמ"ו, דכ"ט ע"ב): ועכשיו נהגו על הרוב לשלוח זה לזה מיני מתיקה, ויש להם על מה שיסמוכו, והנה בדורות הללו מגיע יותר השמחה כפי החק המדיני בבואו האדם לקבל מנה אחת ממיני מתיקה ממה שיגיעו ממנות בשר או מנחת מחבת או מרחשת, ופשוט. עכ"ל. והרב ז"ל כתב זאת על זמנו לפני כמאתים שנה ויותר, על אחת כמה וכמה בזמננו שנשנתנו הטבעים, וזה פחות מצוי שאוכלים זה ממאכליו של זה כימי קדם, מה גם שנתרבו ההכשרים השונים, ולא תמיד סומך האדם על של חבירו, ולכן עדיף שישלח לו מיני מתיקה בהכשר טוב, ממה שישלח לו מאכל שנתבשל בביתו, וכל העומד לזרק כזרוק דמי. ובספר מיני מעדנים (סימן ט) הביא תשובת הגר"מ מאזוז שליט"א בזה"ל: נהגו בחו"ל לשלוח ממתקים ומגדנות ועוגיות וכדומה, מפני החשש שאולי הבשר לא הוכשר יפה, וכ"ש בארץ ישראל שיש הרבה הכשרים וכשרויות. וגם שאם מביאים בשר ותבשיל יש זילותא ח"ו כאילו בעה"ב עני ואין לו מה לאכול לפורים, לכך נהגו במגדנות. עכ"ל.

מנהג לאכול בפורים מיני מתיקה

כו. ויש עוד טעם לשלוח מיני מתיקה, לפי מ"ש בספר מעם לועז (אסתר דף רסו) בשם נחל אשכול שנהגו לאכול בפורים מיני מתיקה, לפי שאז חזרו וקבלו התורה מרצון, והתורה מתוקה מדבש ונופת צופים. והובא בספר עתה באתי (עמוד כח), והוסיף שמיני מתיקה ממשכיין את האדם ללימוד התורה, כמ"ש במדרש רות רבה (פרשה ה אות ט) וברירושלמי (תענית פ"ד ה"ה), ולכן נהגו לאכול מיני מתיקה ביום זה ולשלוח מיני מתיקה איש לרעהו.

אם צריך לשלוח בשני כלים

כז. רבנו יוסף חיים בשו"ת תורה לשמה (סימן קפט) כתב לחדש שצריך להביא את שתי המנות בשני כלים נפרדים, כי אם מניחם

בכלי אחד זה נחשב מנה אחת, ואין כאן שתי מנות לרעהו. וראיה לזה ממ"ש בשבת (דף צא:) שמי שהוציא בשבת קופסא מלאה גרגירים אינו חייב על איסור הוצאה בשבת עד שיוציא את כל הכלי, וזה למרות שאם נסתכל על הגרגירים בפני עצמם הרי שהוא הוציא כמה גרגירים החוצה ובכל זאת אינו מתחייב כי הכלי הופך אותם לאחד. ואותו הדבר כאן הכלי עושה כל שיש בו כמנה אחת, ולכן צריך להניחם בשני כלים כדי לקיים משלוח מנות איש לרעהו. וכן כתב להלכה בספרו בן איש חי (פרשת תצוה אות טז). וכ"פ בכף החיים (סימן תרצה אות מח).

כח. והפוסקים עמדו הרבה על הראיות שלו, והארכתי בזה בספר עטרת זהב (פרק יא הערה יב), ולמעשה דעת רוב הפוסקים להקל בזה מעיקר הדין, וכמו שכתב הגר"ש וואזנר בשו"ת שבט הלוי (ח"ג סימן צו אות ד) והגר"ש משאש בשו"ת שמש ומגן (ח"ב האו"ח סימן נו) והגר"ע יוסף בחזו"ע (עמוד קלב), וכן דעת מר אבי שליט"א בתשובה בכתב יד והביא שם ראיות רבות (הבאתי מקצתם בספרי הנזכר). וכתב שם שאם בתוך הכלי החיצון שני המאכלים מונחים כל אחד בעטיפה נפרדת (כגון בקבוק יין או עטיפת ופלים וכדומה) אז זה נחשב כשני כלים ויש ראייה לזה.

כט. ומכל מקום מהיות טוב, עדיף לצאת ידי חובת כולם ולתת בשני כלים. והדרך הקלה היא למי שרוצה לתת סלסלה של משלוח מנות, שיתן את המשלוח בגדול ביד אחת ואת בקבוק היין יתן בנפרד, ובזה יצא אליבא דכולי עלמא.

ל. יהי רצון שהשי"ת ברחמיו יחדש עלינו את החודש הזה לטובה ולברכה, וישמור את עם ישראל בכל מקום שהם, ויתן שכל ודעת נכונה ל"מקבלי ההחלטות" לעשות מה שצריך באמת בלי אינטרסים, ובלי לשאול מה יגידו ביידן או האו"ם, כי לצערנו זה גורם לסכנות גדולות מבית ומחוץ. וכשם שאיבד את המן ועשרת בניו ויצאה נשמתם כאחת, כך יאבד את כל ה"המנים" של דורנו. ובא לציון גואל ברחמים. אכ"ר.

אחינו כל בית ישראל, הנתונים בצרה ובשביה, העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם, ויוציאם מצרה לרוחה, ומאפלה לאורה, ומשעבוד לגאולה, השתא בעגלא ובזמן קריב.

הגליון יוצא לאור על ידי
כולל "פלא יועץ"
 ע"ש רבנו אליעזר פאפו זיע"א

לשותפות בתורה: 058-445-6041
 לכל ענייני הגליון: r7647844@gmail.com
 להזמנת מורנו הרב לשיעורים: 052-764-7188

להנצחות ע"ג הגליון: 058-764-7188

<p>הגליון יו"ל בחסות</p> <p>דפוס דיגיטלי שולחן סטודיו לעיצוב 08-9256712 רח' המלאכה 7, א.ת. תל אביב, ירושלים www.graf-print.co.il</p>	<p>עיצוב והפקה:</p> <p>058-7647844</p>	<p>מוקדש לרפואת מרת חיה שירה בת מסולטן אסתר תחי' התינוקת נועה שמחה בת דינא דינה תחי'</p>
---	---	--

כולל פלא יועץ
 על שם הגאון רבי

זכר למהצית השקל

ערב ימי הפורים
 עבור אברכים עמלי תורה
 כולל "פלא יועץ"

על שם רבינו הקדוש רבי אליעזר פאפו זיע"א,
 אשר הבטיח כי ישלם במוטב למי שיעשה עבורו נשמתו.

תזומה מאובטחת דרך "ידיים פלוס":
<https://nedar.im/6001098>

העברה בנקאית:
 בנק הדואר מס' חשבון 3909554
 או בלספון: 058-764-7844

ברוכים תהיו!

יבא לאור עולם מחדש הספר הנפלא

לב שמחה

סדר ימי הפורים
 מאת מו"ר ראש הישיבה הגאון הגדול
 הרב אלעזר זאב רו שליט"א
 ראש ישיבת בית אליעזר

הליכות והנהגות
 חידושי הרמב"ם
 ביאור שער הכונות
 מגילת אסתר

הפצה ראשית: 058-445-6041 | 052-764-7188